

Adviesaanvraag van de gemeente Lansingerland

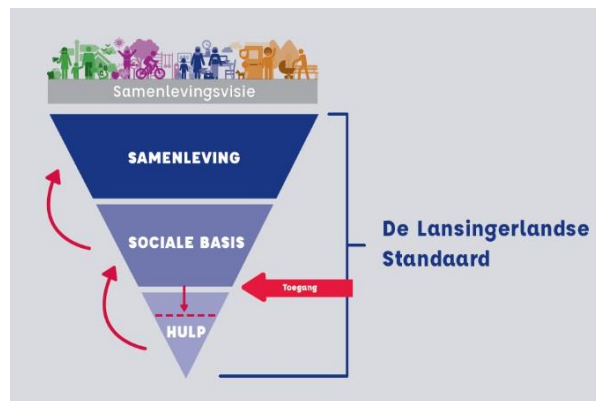
Beleidsplan Jeugd

Kansrijk opgroeien in Lansingerland

2025-2028

Kansrijk opgroeien in Lansingerland in een oogopslag

Prioriteiten

Prioriteit 1 Kansrijk opgroeien

1. Faciliteren van algemene voorzieningen
2. Zorgdragen voor leefbare en veilige wijken
3. Betrekken van jeugd bij samenleving
4. Bevorderen van inclusie

Prioriteit 2 Bijdragen aan opvoedklimaat

1. Ondersteunen van ouders
2. Normaliseren van problemen

Prioriteit 3 Stimuleren sociaal netwerk

1. Gebruik sociaal netwerk bespreekbaar maken
2. Kracht sociaal netwerk benadrukken
3. Opbouw sociaal netwerk ondersteunen

Prioriteit 4 Versterken sociale basis

1. Versterken van sociale basis
2. Bekendheid lokaal aanbod vergroten
3. Investeren in stevige lokale teams

Prioriteit 5 Passend jeugdhulpaanbod

1. Voorzien in passend jeugdhulpaanbod

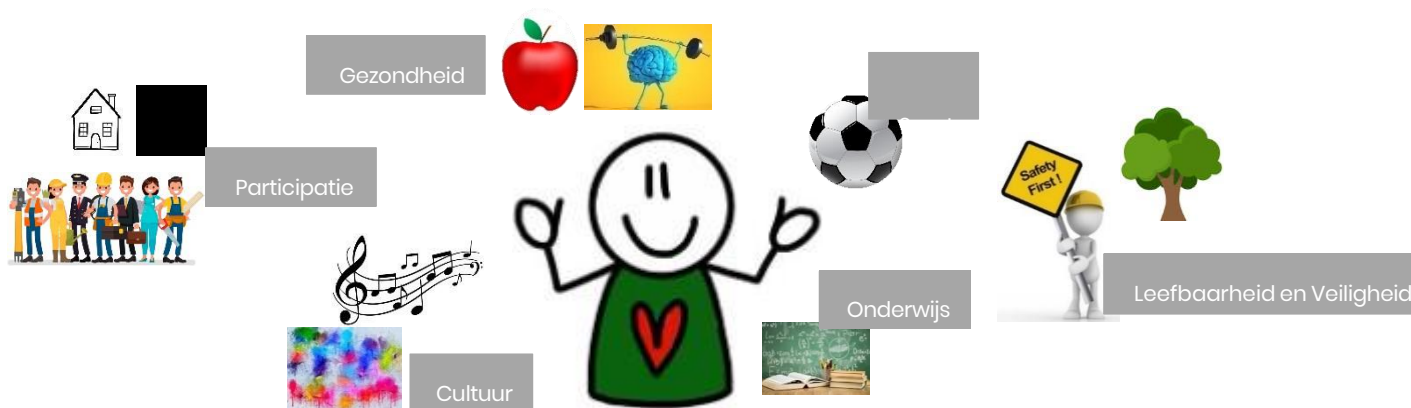
2. Integraal aanpakken van problematiek
3. Inzet van ervaringsdeskundigen
4. Vertalen van landelijke ontwikkelingen naar lokaal beleid

Inhoud

Kansrijk opgroeien in Lansingerland in een oogopslag	1
1. Kansrijk opgroeien in Lansingerland	3
2. Op koers blijven met de Samenlevingsvisie	5
3. De prioriteiten	8
4. Monitoring	12
Bijlage: Financiën	14
Bijlage: Lansingerlandse Standaard 2024	15
Bijlage: Inspiratie en dialogen	16

1. Kansrijk opgroeien in Lansingerland

Gemeente Lansingerland wil dat jeugdigen in Lansingerland gezond, veilig en kansrijk opgroeien om zich te kunnen ontwikkelen tot zelfstandige inwoners. Dit beleidsplan vormt dan ook het kader voor alle jeugdigen die in deze gemeente opgroeien.

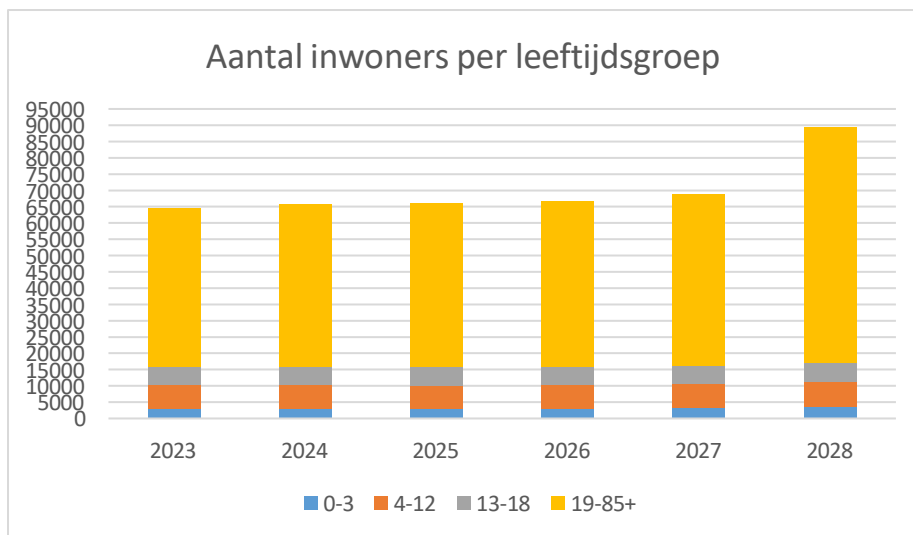

Voorzieningen voor alle jeugdigen in Lansingerland

Om gezond, kansrijk en veilig te kunnen opgroeien zijn er voor alle jeugdigen in onze gemeente algemene voorzieningen beschikbaar zoals sport en culturele activiteiten, onderwijs een voorschoolse educatie, speelvoorzieningen en groen in de wijk. Wanneer er een ondersteuningsvraag is kunnen jeugdigen en gezinnen ook een beroep doen op vrij toegankelijke voorzieningen zoals de jeugdgezondheidszorg, jeugd- en jongerenwerk, maatjesprojecten of de jeugdcoach op school. De gemeente voorziet daarnaast in maatwerkvoorzieningen zoals begeleiding, behandeling, pleegzorg of crisishulp als er meer hulp nodig is. Met al deze verschillende voorzieningen dragen we bij aan de (mentale) gezondheid van onze jeugdigen, aan kansengelijkheid (een goede start in het leven), bestaanszekerheid en veiligheid.

Demografische ontwikkeling

Het aantal jeugdigen in Lansingerland is relatief hoog. In 2023 was een kwart van het totaal aantal inwoners jonger dan 18 jaar oud. Het totaal aantal inwoners blijft groeien en we verwachten voor de leeftijdsgroep van 0 tot 18 jaar oud een inwonergroei van 5% van 2024 naar 2028. We willen ons voorzieningenniveau laten aansluiten op deze verwachte groei en veranderende behoeften in de samenleving. Maar zetten we het huidige beleid ongewijzigd voort, dan stijgt de vraag naar maatwerkvoorzieningen mee met de groei van het aantal jeugdigen. Dat betekent ook een evenredige kostenstijging van de maatwerkvoorzieningen en daarmee komt de betaalbaarheid onder druk te staan. Daarom maken we nu beleidskeuzes en bepalen we onze richting om de uitvoering van onze (wettelijke) taken voor jeugdigen ook voor de langere termijn uitvoerbaar en betaalbaar te houden.

Figuur 1 Bevolkingsprognose Lansingerland 2024-2040

Richtinggevende uitgangspunten

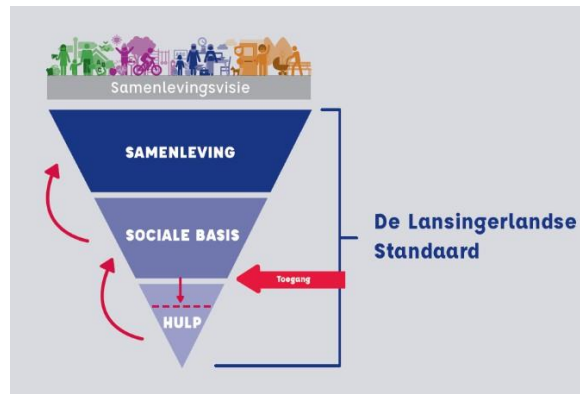
Met het beleidsplan ‘Kansrijk Opgroeien’ bepalen we de koers voor het jeugdbeleid van de gemeente Lansingerland voor de komende vier jaar. De inhoudelijke richting van de beleidslijn is vastgelegd in de Uitgangspuntennotitie ‘Kansrijk Opgroeien’.

De uitgangspunten voor het beleid zijn:

1. Jeugdigen groeien kansrijk op in hun eigen sociale omgeving.
2. Ouders zijn zelf verantwoordelijk voor het grootbrengen van hun kinderen.
3. Jeugdigen en gezinnen pakken (hulp)vragen gezamenlijk en binnen hun eigen sociale netwerk op.
4. Jeugdigen en gezinnen kunnen met hulpvragen terecht bij laagdrempelige voorzieningen.
5. Jeugdigen krijgen jeugdhulp wanneer ze dit echt nodig hebben.

Investeren in de sociale basis en samenleving

De uitgangspunten vormen de basis voor de beweging die we in gang willen zetten. De komende jaren willen we de stijgende lijn van het gebruik van maatwerkvoorzieningen afvlakken en het gebruik van laagdrempelige, vrij-toegankelijke voorzieningen vergroten (waar dat mogelijk is). De hulpvragen van jeugdigen en ouders gaan we, meer dan nu, in de sociale basis aanpakken met lichtere/goedkopere vormen van hulp. Dat betekent dat we steviger gaan investeren in de sociale basis en de samenleving. Niet voor elke (hulp)vraag is geïndiceerde jeugdhulp nodig en zo blijft geïndiceerde jeugdhulp beschikbaar voor jeugdigen die dat echt nodig hebben. De verwachting is dat dit, op termijn, leidt tot een besparing van de totale uitgaven voor jeugd en deze omlaag gaan. De toegangsfunctie (tot geïndiceerde zorg) speelt hierbij een belangrijke rol net als het samenwerking met onze partners. Willen we daadwerkelijk de beweging in gang zetten dan krijgen we dat alleen voor elkaar door een gezamenlijke verantwoordelijkheid en inspanning.

2. Op koers blijven met de Samenlevingsvisie

Kader

In de Samenlevingsvisie geven we aan hoe we als gemeente willen bijdragen aan de vraagstukken in de samenleving. We leggen de focus op bestaanszekerheid, gezondheid en kansengelijkheid van onze inwoners en op veiligheid en leefbaarheid van onze wijken. De Samenlevingsvisie biedt onze gemeente een kompas en een afwegingskader waarmee we op koers blijven in ons beleid en we inzetten op een krachtig en vitaal Lansingerland. 'De Lansingerlandse Standaard 2024' is daarbij onze basis en biedt de kaders voor de keuzes die we maken om onze beleidsdoelen te bereiken.

Prioriteiten

De vijf uitgangspunten uit de Uitgangspuntennotitie 'Kansrijk Opgroeien' zijn vertaald naar prioriteiten. Bij elke prioriteit zijn de thema's uit de 'Samenlevingsvisie', de niveaus van 'De Lansingerlandse Standaard 2024', het voorzieningenniveau en welke rollen we als gemeente innemen in beeld gebracht om de samenhang te laten zien.

De prioriteiten zijn:

1. We faciliteren als gemeente een veerkrachtige en inclusieve samenleving waarin jeugdigen kansrijk kunnen opgroeien.
2. We dragen als gemeente bij aan een opvoedklimaat waarin ouders zich toegerust voelen om hun kinderen te begeleiden naar volwassenheid.
3. We stimuleren als gemeente dat gezinnen hun sociale netwerk benutten en daarmee regie op hun eigen leven behouden.
4. We investeren als gemeente in het versterken van de lokale sociale basis om de vaardigheden van jeugdigen en gezinnen met een ondersteuningsvraag te vergroten.
5. We voorzien als gemeente in een passend aanbod van jeugdhulp voor de meest kwetsbare

jeugdigen.

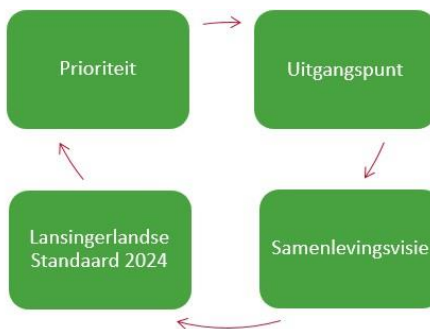
In de volgende figuren laten we zien hoe de prioriteiten doelgericht en koersvast bijdragen aan onze opgave voor jeugd.

Prioriteit 1

We faciliteren als gemeente een veerkrachtige en inclusieve samenleving waarin jeugdigen kansrijk kunnen opgroeien.

Focus op ontwikkeling jeugdige

Onze inzet richt zich op het niveau van de Samenleving. De samenleving ontwikkelt zichzelf (autonoom). Als overheid zijn we daarin volgend, tenzij... We bieden ruimte aan maatschappelijk initiatief. We handelen op grond van vertrouwen, gedeeld eigenaarschap en op basis van duidelijke afspraken.

Jeugdigen groeien kansrijk op in hun eigen sociale omgeving.

We dragen bij aan de kansengelijkheid en leefbaarheid en veiligheid van onze jeugdigen door te werken aan een inclusieve samenleving waarin iedereen voldoende kansen krijgt om mee te doen en ontwikkeling en ontplooiing wordt gestimuleerd. We stimuleren een veerkrachtige samenleving die zelf initiatieven neemt en waar oog is voor elkaar.

Prioriteit 2

We dragen als gemeente bij aan een opvoedklimaat waarin ouders zich toegerust voelen om hun kinderen te begeleiden naar volwassenheid.

Focus op opvoedklimaat jeugdige

Onze inzet richt zich op het niveau van de Samenleving. De samenleving ontwikkelt zichzelf (autonoom). Als overheid zijn we daarin volgend, tenzij... We bieden ruimte aan maatschappelijk initiatief. We handelen op grond van vertrouwen, gedeeld eigenaarschap en op basis van duidelijke afspraken.

Ouders zijn zelf verantwoordelijk voor het grootbrengen van hun kinderen.

We dragen bij aan de kansengelijkheid en leefbaarheid en veiligheid van onze jeugdigen door te werken aan een inclusieve samenleving waarin iedereen voldoende kansen krijgt om mee te doen en ontwikkeling en ontplooiing wordt gestimuleerd.

Prioriteit 3

We stimuleren als gemeente dat gezinnen hun sociale netwerk benutten en daarmee regie op hun eigen leven behouden.

Focus op versterken sociaal netwerk

Onze inzet richt zich op het niveau van de Sociale basis. Onze rol als overheid is om kansrijke allianties aan te gaan. We investeren in de samenwerking met partners, die meewerken aan de opgaven waar onze gemeente voor staat. We werken samen op grond van gelijkwaardigheid, een gedeeld doel en een duidelijke resultaatverwachting.

Jeugdigen en gezinnen pakken (hulp)vragen gezamenlijk en binnen hun eigen sociale netwerk op.

We dragen bij aan de (mentale) gezondheid van onze jeugdigen en ouders door hun netwerkkracht te vergroten. Zij kunnen terugvallen op hun sociale netwerk wanneer er ondersteuning nodig is en zij kunnen zelf ook ondersteuning bieden aan naasten.

Prioriteit 4

We investeren als gemeente in het versterken van de lokale sociale basis om de vaardigheden van jeugdigen en gezinnen met een ondersteuningsvraag te vergroten.

Focus op vrij-toegankelijk ondersteuningsaanbod

Onze inzet richt zich op het niveau van de Sociale basis. Onze rol als overheid is om koersvast te zijn en kansrijke allianties aan te gaan. We investeren in de samenwerking met partners, die meewerken aan de opgaven waar onze gemeente voor staat. We werken samen op grond van gelijkwaardigheid, een gedeeld doel en een duidelijke resultaatverwachting.

Jeugdigen en gezinnen kunnen met hulpvragen terecht bij laagdrempelige voorzieningen.

We dragen bij aan de bestaanszekerheid van onze jeugdigen door hun eigen regie te versterken en hun doen-vermogen te vergroten zodat zij in staat zijn zelf beslissingen te nemen en zelfstandig te worden.

We dragen bij aan de gezondheid van jeugdigen door hun mentale veerkracht te versterken zodat jeugdigen kunnen omgaan met tegenslagen in het leven en problemen niet groter worden.

Prioriteit 5

We voorzien als gemeente in een passend aanbod van jeugdhulp voor de meest kwetsbare jeugdigen.

Focus op tijdige en passende jeugdhulp

Onze inzet richt zich op het niveau van Hulp. Onze rol als overheid is om koersvast en betrouwbaar te zijn. We voeren onze gemeentelijke taken voor inwoners rechtmatig uit.

Jeugdigen krijgen jeugdhulp wanneer ze dit echt nodig hebben.

We dragen bij aan de bestaanszekerheid van onze jeugdigen door een voorspelbare en betrouwbare overheid te zijn zodat er hulp beschikbaar is voor de meest kwetsbaren.

3. De prioriteiten

In de onderstaande factsheets geven we per prioriteit aan voor welke opgaven we staan, wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. Het Uitvoeringsplan 'Kansrijk Opgroeien' geeft weer welke concrete stappen (maatregelen) nodig zijn om de prioriteiten te verwezenlijken. Daarbij formuleren we ook indicatoren die inzicht geven in hoeverre een maatregel is bereikt.

Prioriteit 1:

Kansrijk opgroeien

Prioriteit 2:

Bijdragen aan opvoedklimaat

Prioriteit 3:

Stimuleren sociaal netwerk

Prioriteit 4:

Versterken sociale basis

Prioriteit 5:

Passend jeugdhulpaanbod

Prioriteit 1: We faciliteren als gemeente een veerkrachtige en inclusieve samenleving waarin jeugdigen kansrijk kunnen opgroeien.

De opgave

Wat heeft de samenleving nodig om jeugdigen kansrijk te laten opgroeien?

Kansrijk betekent opgroeien in een veilige leefomgeving waar gezondheid wordt gestimuleerd, jeugdigen gelijke kansen hebben, er weinig gezondheidsverschillen zijn en zij zich vrij kunnen ontplooiën en ontwikkelen. Jeugdigen groeien, als dat mogelijk is, op binnen hun eigen sociale omgeving waarbij een veerkrachtige samenleving met betrokken inwoners omziet naar elkaar en elkaar helpt en ondersteunt ('it takes a village to raise a child').

Wat willen we bereiken?

1. Jeugdigen groeien kansrijk op met behulp van de samenleving (en als dat mogelijk is, zonder hulp/ondersteuning vanuit de overheid).
2. We accepteren dat iedere jeugdige anders is. Ieder kind is uniek, heeft een eigen ontwikkel pad en mag er zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We faciliteren algemene voorzieningen voor alle jeugdigen op het gebied van sport, cultuur, onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, ontmoetingsplekken, beweegvriendelijke buitenruimte, zwembad enz.
2. We dragen bij aan veilige en leefbare wijken en een beweegvriendelijke, groene en gezonde leefomgeving.
3. We betrekken jongeren bij de samenleving door jongerenparticipatie.
4. We zijn een inclusieve gemeente waar iedereen mee kan doen en er toe doet.

Prioriteit 2: We dragen als gemeente bij aan een opvoedklimaat waarin ouders zich toegerust voelen om hun kinderen te begeleiden naar volwassenheid.

De opgave

Wat hebben ouders nodig om hun kinderen te begeleiden naar volwassenheid?

Opvoeden (grootbrengen) houdt in dat ouders hun kind begeleiden op weg naar volwassenheid om zelfstandig mee te kunnen doen aan de samenleving. Liefde en aandacht geven, een verzorgende en beschermende omgeving bieden, het stimuleren van de ontwikkeling, structuur aanreiken en grenzen stellen, het overdragen van kennis en het bijbrengen van waarden en normen hoort hier allemaal bij. Ouders bieden hun kinderen kansen door hen naar school te laten gaan, een sport te laten beoefenen, aan culturele activiteiten deel te laten nemen, vriendschappen aan te laten gaan, sociale contacten te laten hebben en kennis te laten maken met alles wat er in de wereld gebeurt.

Wat willen we bereiken?

1. Ouders voelen zich toegerust om hun kinderen te begeleiden naar volwassenheid en nemen hierin hun verantwoordelijkheid (zoveel als mogelijk inzetten van eigen capaciteiten en omgeving om hun kinderen zelf groot te brengen).
2. Ouders accepteren dat de ontwikkeling van kinderen vaak met hobbels verloopt. Niet alles gaat gelijk goed, tegenslag en uitdagingen horen erbij, niet iedere afwijking van “de huidige norm” is een probleem of moet worden voorzien van een label, diagnose of behandeling.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We ondersteunen ouders en geven ze vertrouwen door uit te gaan van hun mogelijkheden.
2. We richten ons op de bewustwording bij ouders, namelijk dat ouderschap veel vraagt en sommige uitdagingen bij het normale leven horen.

Prioriteit 3: We stimuleren als gemeente dat gezinnen hun sociale netwerk benutten en daarmee regie op hun eigen leven behouden.

De opgave

Wat hebben gezinnen nodig om hun hulpvragen zelf of met elkaar op te lossen?

Sommige jeugdigen en gezinnen krijgen te maken met vragen en problemen die horen bij het gewone dagelijkse opgroeien en opvoeden. Het is wenselijk dat deze vragen en problemen of op eigen kracht of met behulp van het sociale netwerk (mensen met wie jeugdigen en gezinnen een persoonlijke relatie hebben) worden aangepakt en opgelost.

Wat willen we bereiken?

1. Gezinnen zetten hun sociale netwerk in en zijn er ook voor een ander met een ondersteuningsvraag (ze hebben vertrouwen in het sociale netwerk).
2. Gezinnen ontwikkelen/vergroten hun sociale netwerk om meer eigen regie te hebben.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We maken het eventueel ontbreken van een sociaal netwerk of het gebruiken van het sociale netwerk bespreekbaar.
2. We ondersteunen in het opbouwen van een sociaal netwerk.
3. We moedigen het gebruik maken van het sociale netwerk aan (in plaats van direct hulp te vragen aan een professional) en benadrukken de kracht van een sociaal netwerk.

Prioriteit 4: We investeren als gemeente in het versterken van de lokale sociale basis om de vaardigheden van jeugdigen en gezinnen met een ondersteuningsvraag te vergroten.

De opgave

Wat hebben gezinnen nodig om de weg te kunnen vinden naar vrij toegankelijke voorzieningen waar ze terecht kunnen met ondersteuningsvragen? (zodat minder hulpvragen bij geïndiceerde zorg terecht komen)?

Sommige jeugdigen en gezinnen krijgen te maken met vragen of problemen die zij niet (meer) zelf of met behulp van hun eigen sociale netwerk op kunnen lossen. Er is dan een breed en laagdrempelig aanbod van (formele en informele) activiteiten en voorzieningen nodig dat dichtbij beschikbaar is. Om goed gebruik te kunnen maken van het laagdrempelige aanbod moeten de jeugdigen en gezinnen terecht kunnen bij het lokale team dat kennis heeft van het diverse zorgaanbod en samen met hen kijkt naar wat mogelijk en nodig is.

Wat willen we bereiken?

1. Jeugdigen en hun ouders weten welke vrij-toegankelijke voorzieningen er beschikbaar zijn en hebben vertrouwen in deze voorzieningen.
2. Jeugdigen en hun ouders maken gebruik van vrij-toegankelijke voorzieningen die passend zijn bij hun ondersteuningsvraag.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We versterken onze sociale basis met een passend lokaal aanbod en gaan daarvoor kansrijke allianties aan met lokale partijen.
2. We zorgen voor beschikbaarheid en bekendheid van het lokale aanbod.
3. We investeren in stevige lokale teams (een integrale toegang tot voorzieningen).

Prioriteit 5: We voorzien als gemeente in een passend aanbod van jeugdhulp voor de meest kwetsbare jeugdigen.

De opgave

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat zo veel mogelijk jeugdigen en ouders hulp krijgen binnen de sociale basis zodat jeugdhulp beschikbaar blijft voor de meest kwetsbare jeugdigen?

Een kind of jongere krijgt geïndiceerde jeugdhulp wanneer zichzelf, hun gezin, hun sociale netwerk of een laagdrempelige voorziening niet (meer) in staat is om de vragen of problemen die spelen op te lossen. Of wanneer dit niet (meer) tot de mogelijkheden behoort.

Wat willen we bereiken?

1. Jeugdigen met de grootste kwetsbaarheid groeien zo veilig en kansrijk mogelijk op om zich te ontwikkelen tot volwassenen.
2. De meest kwetsbare jeugdigen hebben toegang tot de schaarse jeugdhulp.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We voorzien in een passend jeugdhulpaanbod, zo tijdig en dichtbij de eigen leefomgeving als mogelijk. Het aanbod volgt de vraag (de behoefte van de jeugdige staat centraal).
2. We pakken de (vaak complexe) problematiek in een gezin meer integraal op wanneer er parallel aan jeugdhulp vanuit andere domeinen hulp aangeboden wordt (zoals bij armoede, schulden, huisvestingsproblematiek, de druk van de prestatimaatschappij, problematiek van ouders). Dit alles is van invloed op de jeugdigen in het gezin en daarmee de vraag naar jeugdhulp. Dit vraagt om stevige verbindingen van de jeugdhulp met aanpalende domeinen zoals het onderwijs, volwassenenzorg, werk en inkomen,

4. Monitoring

Verantwoorden en rapporteren

Monitoren is onderdeel van de beleidscyclus. Het doel van monitoren is het krijgen van inzicht in de effectiviteit van onze inzet en in onze verbeterpunten. Zo zijn we doorlopend in staat om onze inzet bij te stellen en te verbeteren. Onze leidende vragen zijn: Doen we het goed en doen we het goede? We monitoren de vijf prioriteiten uit het beleidsplan ‘Kansrijk Opgroeien in Lansingerland’ langs drie lijnen:

1. *We verantwoorden en stellen bij via de reguliere P&C-cyclus*

In de Jaarrekening rapporteert het college jaarlijks over de inzet en de resultaten van het Programma Sociaal Domein (Programma 4). We laten zien wat we in het betreffende jaar hebben bereikt, wat we daarvoor hebben gedaan en wat het heeft gekost. Deze rapportage geeft inzicht in de vraag of we het goed doen. Gedurende het jaar stelt het college de inzet bij via de Zomerrapportage en de Slotwijziging. Het monitoren van de kengetallen uit het beleidsplan in de Begroting en de Jaarrekening vindt voor het eerst plaats in de Begroting 2026.

2. *We rapporteren jaarlijks over de prioriteiten in de factsheets bij de Samenlevingsvisie*

Het college informeert de raad jaarlijks over de voortgang van de beleidsplannen die onder de Samenlevingsvisie hangen. Dat doen we in één document met vier samenhangende factsheets. Een factsheet per plan waarin we twee onderdelen opnemen:

- De voortgang van het beleidsplan op prioriteitsniveau (evaluatie van de gestelde doelen).
- Een korte vooruitblik naar het volgende jaar.

We presenteren deze factsheets gelijktijdig met de Jaarrekening, waardoor we onze inzet en de effectiviteit daarvan met elkaar kunnen vergelijken. We doen dat voor het eerst parallel met de Jaarrekening 2025. Op dat moment sluiten de Jaarrekening en voortgang van het beleidsplan nog niet naadloos op elkaar aan. Die aansluiting vindt plaats vanaf de Begroting 2026. De korte vooruitblik levert daarmee input voor het uitvoeringsplan en het realistisch begroten. Dat kan leiden tot een bijstelling van de baseline in de Kaderbrief.

3. *Na vier jaar stellen we een eindrapportage op over het beleidsplan ‘Kansrijk opgroeien in ‘Lansingerland’*

Het beleidsplan kent een looptijd van vier jaar. Aan het eind van die periode maken we een eindrapportage. Het college rapporteert daarin over de inzet en de bereikte resultaten. Deze rapportage geeft inzicht in de vraag of we het goede doen en of het nodig is om de koers bij te stellen. Daarmee leggen we ook de basis voor nieuw jeugdbeleid.

Toelichting op kengetallen in Jaarrekening en Begroting

We hebben kengetallen geformuleerd die meten of we de beweging die we in gang willen zetten ook daadwerkelijk realiseren en waar we zelf ook op kunnen sturen. Deze kengetallen zijn opgenomen in de

Jaarrekening en in de Begroting. We monitoren de kengetallen aan de hand van data uit onze eigen registratiesystemen en prognoses en geven daarmee een actueel en betrouwbaar beeld van de stand van zaken. Om de kengetallen goed te kunnen duiden formuleren we ook:

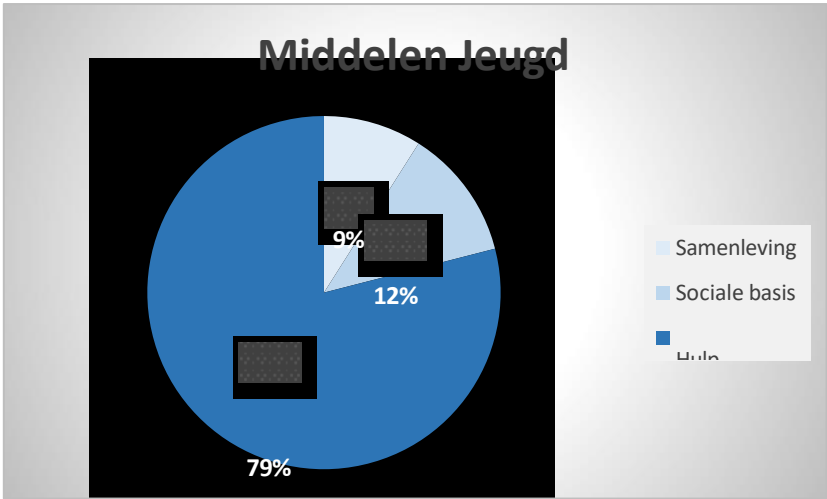
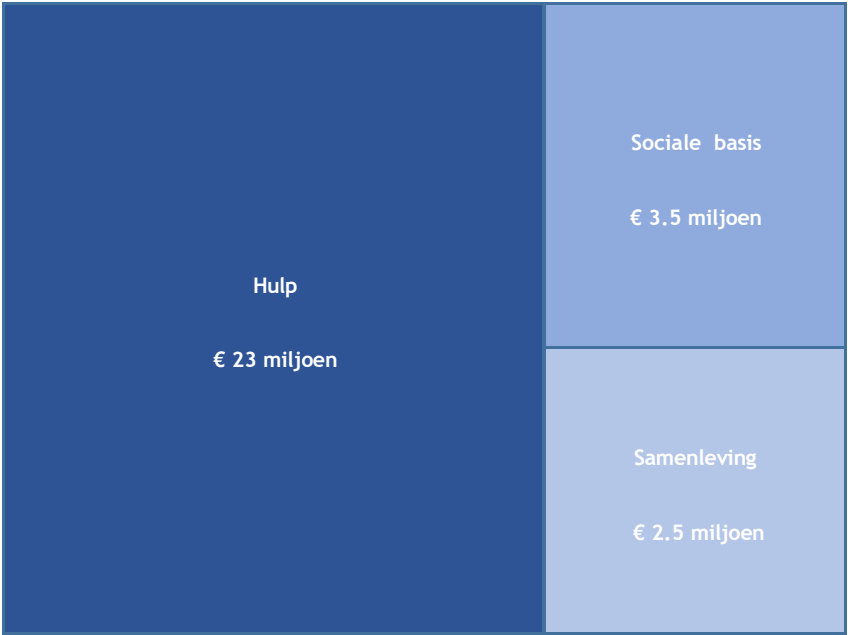
1. Het totaal aantal inwoners woonachtig in gemeente Lansingerland.
2. Het totaal aantal jeugdigen van 0-18 jaar oud woonachtig in gemeente Lansingerland.

3. Het percentage jeugdigen van 0-18 jaar oud ten opzichte van het totaal aantal inwoners woonachtig in Lansingerland en de eventuele percentuele stijging of daling.

Kengetallen

1. *Aantal jeugdigen waarvoor een of meerdere indicaties zijn afgegeven voor een maatwerkvoorziening* We meten het aantal jeugdigen van 0-18 jaar die een of meerdere indicaties hebben voor een maatwerkvoorziening. We gaan er hierbij vanuit dat met de groei (of daling) van het aantal jeugdigen in Lansingerland, ook het aandeel jeugdigen met een of meerdere indicaties mee stijgt (of daalt). We meten hier aan af hoe groot het aandeel jeugdigen is met een of meerdere indicaties voor een maatwerkvoorziening en hoe dit zich verhoudt tot voorgaande jaren (stijgt of daalt dit aantal).
2. *Percentage uitgaven vrij toegankelijke voorzieningen*
We meten het percentage uitgaven voor vrij toegankelijke voorzieningen en zetten dit af tegen de uitgaven voor lokale en regionale maatwerkvoorzieningen. We willen inzicht krijgen in de verhouding in uitgaven tussen vrij toegankelijke voorzieningen en lokale en regionale maatwerkvoorzieningen.
3. *Percentage uitgaven lokale en regionale maatwerkvoorzieningen*
We meten het percentage uitgaven voor lokale en regionale maatwerkvoorzieningen en zetten dit af tegen de uitgaven voor vrij toegankelijke voorzieningen. We willen inzicht krijgen in de verhouding in uitgaven tussen lokale en regionale maatwerkvoorzieningen en vrij toegankelijke voorzieningen.
4. *Percentage uitgaven maatwerkvoorzieningen voor lokaal ingekochte jeugdhulp*
We meten het percentage uitgaven voor maatwerkvoorzieningen voor lokaal ingekochte jeugdhulp en zetten dit af tegen de uitgaven voor maatwerkvoorzieningen voor regionaal ingekochte jeugdhulp. We willen inzicht krijgen in de verhouding in uitgaven tussen lokaal ingekochte hulp en regionaal ingekochte hulp.
5. *Percentage uitgaven maatwerkvoorzieningen voor regionaal ingekochte jeugdhulp*
We meten het percentage uitgaven voor maatwerkvoorzieningen voor regionaal ingekochte jeugdhulp en zetten dit af tegen de uitgaven voor maatwerkvoorzieningen voor lokaal ingekochte jeugdhulp. We willen inzicht krijgen in de verhouding in uitgaven tussen regionaal ingekochte hulp en lokaal ingekochte hulp.
6. *Gemiddelde zorguitgave per jeugdige met een of meerdere indicaties voor een maatwerkvoorziening* We meten de gemiddelde zorguitgave in een jaar per jeugdige van 0-23 jaar met een of meerdere indicaties voor een maatwerkvoorziening. We bekijken daarbij hoe dit zich verhoudt tot voorgaande jaren (stijgt of daalt dit bedrag).

Bijlage: Financiën

Bijlage: Lansingerlandse Standaard 2024

Bijlage: Inspiratie en dialogen

Toetsen, input en draagvlak creëren

Draagvlak creëren voor het beleidsplan en het uiteindelijke uitvoeringsplan is een belangrijke stap die we steeds aan het begin van het proces zetten. De prioriteiten zijn daarom zowel intern als extern getoetst voor beeldvorming en oordeelsvorming om te komen tot besluitvorming. De opgehaalde input heeft geholpen om een volledig en realistisch beeld te krijgen en om de raakvlakken van beleidsveld jeugd met de overige beleidsvelden en samenwerkingspartners te zien.

In dialoog met samenwerkingspartners

Wanneer	Met wie	Onderwerp
16 september 2024	Conferentie “Samen voor ieder kind” -Samenwerkingspartners Samenleving en Sociale Basis -Raadsleden -Adviesraad Sociaal Domein	Toetsen prioriteiten, toelichten visie, ophalen input

In dialoog met de Adviesraad Sociaal Domein

Wanneer	Met wie	Onderwerp
November 2024	Adviesraad Sociaal Domein	Overwegingen: Beleidsplan Kansrijk opgroeien

In dialoog met de Commissie Samenleving

Wanneer	Met wie	Onderwerp
Februari 2024	Commissie Samenleving	Oordeelsvorming: Beleidsplan Kansrijk opgroeien
Februari 2024	Raad	Vaststelling: Beleidsplan Kansrijk opgroeien

Advies van de ASD

Aan het college van burgemeester en wethouders van Lansingerland
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Ons kenmerk: ASD24.B.006

Betreft: Advies ASD - Beleidsplan Kansrijk Opgroeien

Lansingerland, 19 december 2024

Geacht college,

Op 25 november 2024 ontving de ASD de adviesaanvraag met betrekking tot het concept beleidsplan Kansrijk Opgroeien. De gemeente vraagt om overwegingen mee te geven ten aanzien van het concept beleidsplan. De vijf uitgangspunten in de uitgangspuntennotitie zijn vertaald naar vijf prioriteiten die uitgewerkt zijn in opgaven. Na vaststelling van het beleidsplan worden die nader uitgewerkt in een uitvoeringsplan.

Op 15 april jl. en 17 juni jl. gaf de ASD al een aantal overwegingen mee.

Op 15 april spraken we met de gemeente over het ontbreken van een sociaal netwerk bij gezinnen en welke problemen dat met zich meebrengt, de schaamte van tegenwoordig om over problemen met elkaar te praten, de mogelijke meerwaarde van stevige sociale teams en het belang van preventie. Ook gaven we aan dat de uitgangspunten niet nieuw zijn en dat we benieuwd zijn hoe we het nu anders gaan doen en dat veel afhangt van het daadwerkelijke uitvoeringsplan.

Op 17 juni gaven we nog als overwegingen mee dat gezocht wordt naar oplossingen voor de groeiende problematiek en vraag naar ondersteuning door jeugdigen en hun ouders. Wat we misten was een studie naar de oorzaken van deze groei, waardoor het lastig is om aan te geven of beschreven beleid past bij deze oorzaken. Inmiddels is er meer onderzoek gedaan naar de oorzaken. We realiseren ons dat een cultuurverandering in de samenleving niet door de gemeente alleen kan worden ingezet. We denken wel dat het goed is als de gemeente kijkt waar ze wél iets kan doen en of dit aansluit bij de oorzaken van de toenemende vraag naar jeugdhulp. Ouders voor wie opvoeden nu moeilijk is, om welke reden dan ook, vinden dat over een jaar ook nog moeilijk. We zouden dan ook graag zien dat er in het beleid wordt gesproken over handreikingen richting ouders om hen te ondersteunen en de verwachtingen naar hen reëler te laten zijn.

Nu legt de gemeente 4 adviesvragen aan de ASD voor.

Alvorens antwoord te geven op de adviesvragen willen wij het volgende opmerken. Het beleidsplan is een mooi plan waar niemand tegen kan zijn. Maar het is vrijblijvend zonder operationeel uitvoeringsprogramma met budgettaire onderbouwing. Met deze disclaimer gaan wij graag op de adviesvragen in en geven wij per vraag de antwoorden hieronder.

Adviesvraag 1:

De ASD gaf bij de uitgangspuntennotitie aan dat de gemeente goed moet kijken waar zij een rol heeft en waar de samenleving een rol heeft.

Vindt de ASD dat dit duidelijk terugkomt in het beleidsplan?

Advies ten aanzien van vraag 1:

Waar het beleidsplan spreekt van het faciliteren van een veerkrachtige en inclusieve samenleving, van het bijdragen aan een opvoedklimaat waarin ouders zich toegerust voelen, van het stimuleren van het benutten van sociale netwerken en van het versterken van de lokale sociale basis blijkt dat er een duidelijke rol verschuiving is van de gemeente naar de samenleving.

De reden voor wijzigingen in het beleid is met name ingegeven door kosten die te hoog oplopen.

Wanneer je je baseert op toenemende kennis over de oorzaken (waar we eerder over spraken in onze reactie van 17 juni jl.) voor de oplopende vraag om hulp dan kun je, en dan om reden dat je kinderen en hun ouders een stabiele basis gunt, als bijvangst, met minder geld toe. Dat is ook het thema van de thema-avond die de ASD op 5 februari 2025 organiseert met een lezing over “alledaags opvoeden”.

De ASD is van mening dat voor het inzetten van nieuw beleid, kennis over de oorzaken van een toenemend beroep op jeugdhulp essentieel is. Dit onderdeel mist de ASD nog in het beleidsplan.

Adviesvraag 2:

Kan de ASD adviezen meegeven aan het college voor de uitvoering van prioriteit 1:

We faciliteren als gemeente een veerkrachtige en inclusieve samenleving waarin jeugdigen kansrijk kunnen opgroeien.

Advies ten aanzien van vraag 2:

De ASD onderschrijft het belang van een veerkrachtige en inclusieve samenleving.

De ASD vindt het belangrijk om extra aandacht te vragen voor kwetsbare groepen in de samenleving. Extra inspanning zal nodig zijn om inwoners die onvoldoende veerkracht hebben en inwoners die niet vanzelfsprekend in onze samenleving worden opgenomen een steuntje in de rug te geven. Inzet op preventie zal hierbij leidend moeten zijn zodat minder teruggevallen behoeft te worden op de schaarse geïndiceerde jeugdhulp als verwoord in prioriteit 5.

Specifieke aandacht vraagt de ASD in het kader van gezondheid en bewegen voor de problematiek van obesitas bij kinderen.

De ASD vraagt extra aandacht voor het belang van Jongerenparticipatie. De ASD is benieuwd op welke manier de gemeente hier invulling aan denkt te gaan geven.

Adviesvraag 3:

Kan de ASD adviezen meegeven aan het college voor de uitvoering van prioriteit 2: We dragen als gemeente bij aan een opvoedklimaat waarin ouders zich toegerust voelen om hun kinderen te begeleiden naar volwassenheid.

Advies ten aanzien van vraag 3:

We verwijzen naar de antwoorden op de vragen 1 en 2.

Om ouders beter toe te rusten zal duidelijk moeten zijn wat ouders nodig hebben en voorafgaand daaraan wat de oorzaak is van de oplopende vraag om hulp.

Met nadruk wil de ASD wijzen op de rol van consultatiebureaus en (voor)schoolse opvang om ouders te bereiken en te informeren.

De ASD wil voorts nog wijzen op het belang van de inzet van ervaringsdeskundigen.

Adviesvraag 4:

Kan de ASD adviezen meegeven aan het college voor de uitvoering van prioriteit 3: We stimuleren als gemeente dat gezinnen hun sociale netwerk benutten en daarmee regie op hun eigen leven behouden.

Advies ten aanzien van vraag 4:

Niet iedereen heeft een sociaal netwerk waardoor het inzetten daarvan geen kans heeft.

Het ontwikkelen en vergroten van een sociaal netwerk is niet voor iedereen vanzelfsprekend.

Gezondheids- en financiële problemen zorgen eerder voor een verkleining van het netwerk, dan een uitbreiding ervan. Extra inspanning zal nodig zijn om daarbij behulpzaam te zijn.

De ASD adviseert om een start te maken met het opbouwen van sociale netwerken bijvoorbeeld door te investeren in opbouwwerk of zoals de lief-en-leed straten dat doen en tevens om als gemeente te ondersteunen op afstand.

We hopen U hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

We zien graag uw reactie tegemoet,

Met vriendelijke groet,

Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland
Marijke Bovens, voorzitter ASD Lansingerland

ASD Lansingerland
Postbus 295
2650 AG Berkel en Rodenrijs

Reactie op advies ASD van de gemeente Lansingerland

Aan Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland

Van	Gemeente Lansingerland
Onderwerp	Reactie op advies Uitgangspuntennotitie Kansrijk opgroeien
Datum	14 januari 2025
Ons kenmerk	U24.06041

Geachte leden van de ASD

Hartelijk dank voor uw advies over de Uitgangspuntennotitie Kansrijk opgroeien waarin we als gemeente de inhoudelijke afwegingen en keuzes voor het jeugdbeleid beschrijven in de vorm van uitgangspunten. We waarderen jullie betrokkenheid bij het proces van beleidsontwikkeling en jullie constructieve bijdrage tijdens onze gezamenlijke sessie in april van dit jaar. Uw advies hebben we reeds besproken bij de collegebehandeling van de uitgangspuntennotitie en zullen wij tevens bij de vaststelling van de uitgangspuntennotitie meesturen aan de gemeenteraad, zodat ook de gemeenteraad kennisneemt van uw advies.

In deze reactie op jullie advies lichten we graag een paar onderdelen van jullie advies uit.

1. De ASD geeft aan dat een cultuurverandering in de samenleving niet alleen door de gemeente in gang kan worden gezet en dat de gemeente goed moet kijken naar waar zij een rol heeft en waar de samenleving een rol heeft. We onderschrijven dit en hebben daarom onze Lansingerlandse Standaard geactualiseerd. In de Lansingerlandse Standaard 2024 leggen we onze verantwoordelijkheden en rollen als gemeente vast op het niveau van de samenleving, de sociale basis en hulp. Op basis daarvan bepalen we welk voorzieningenniveau daarbij past. Als gemeente nemen we niet bij elk niveau dezelfde rol in. Onze rol moet passend zijn bij de taken en verantwoordelijkheden die we hebben op de verschillende niveaus.
2. We lazen terug dat de ASD een studie mist naar de oorzaken van de groeiende problematiek en vraag naar ondersteuning onder jeugdigen en dat het daarom lastig is om aan te geven of beschreven beleid past bij deze oorzaken. In de uitgangspuntennotitie spreken we niet van groeiende problematiek bij jeugdigen maar noemen we de problematiek die opvalt in Lansingerland, gebaseerd op verschillende monitors, landelijke onderzoeken en trends die we zien en volgen en kennis uit de praktijk. De groeiende vraag naar (jeugd)hulp willen we afremmen. Als gemeente bereiden we ons voor op de inperking van de Jeugdwet en willen we de beweging in gang zetten waarbij meer gebruik wordt gemaakt van de sociale basis en minder inzet vanuit jeugdhulp nodig is. Hiermee zorgen we ervoor dat uiteindelijk jeugdhulp voor de meest kwetsbaren beschikbaar blijft.

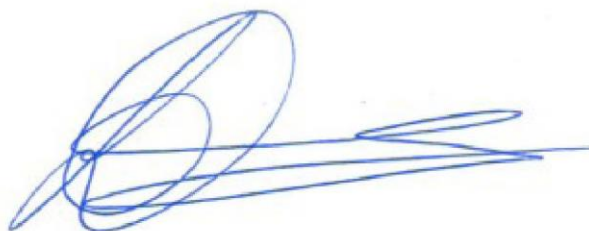
3. De ASD zou graag zien dat er in het beleid wordt gesproken over handreikingen richting ouders om hen te ondersteunen en de verwachtingen naar hen reëler te laten zijn. In het beleidsplan zullen de prioriteiten (doelen) voor jeugd worden uitgewerkt. Hierbij geven we ook aan wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan inzetten. Na het beleidsplan volgt nog een uitvoeringsplan waarin concreet wordt uitgewerkt hoe we aan de betreffende prioriteit gaan werken. Onze samenwerkingspartners bieden daadwerkelijk ondersteuning en hulp aan jeugdigen en gezinnen.

De gegeven input nemen we mee in het opstellen van het beleidsplan door het college, waar we de ASD in de tweede helft van 2024 bij betrekken, onder andere door middel van de conferentie voor jeugdhulp die wordt georganiseerd op 16 september 2024.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Mickel Beckers
Gemeentesecretaris

Leon Hoek
Loco-burgemeester

Contactgegevens

Team

Domein

Email

Telefoon

Postbus 1

2650 AA Lansingerland

www.lansingerland.nl

Gwen Rypkema

Samenleving

info@lansingerland.nl

010 800 40 00